

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR ALGEMENE ZAKEN, HET REGLEMENT
EN DE VERZOEKSCRIFTEN

VERGADERING VAN 22 FEBRUARI 1994

Regeling van de werkzaamheden

Interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over conflicten tussen de Vlaamse en de federale regering

— van de heer L. Van Nieuwenhuysen over de subsidiëring van het blad Carrefour door de Franse Gemeenschap
Met redenen omklede motie

— van de heer P. Van Grembergen over het voorgestelde talenregime van het Modellenbureau van de Europese Unie

**VOORZITTER : de heer E. Balde-
wijns**

— *De interpellatie wordt gehouden
om 14.16 uur.*

**REGELING VAN DE WERK-
ZAAMHEDEN**

De voorzitter : De interpellatie van de heer Van den Eynde tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over conflicten tussen de Vlaamse en de federale regering wordt naar een latere datum verschoven wegens ziekte.

Interpellatie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de subsidiëring van het blad Carrefour door de Franse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrek-

kingen, over de subsidiëring van het blad Carrefour door de Franse Gemeenschap.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik vertel niets nieuws als ik zeg dat er dit jaar gemeenteraadsverkiezingen op het programma staan. We hebben allemaal onze redenen om daar naar uit te kijken : de enen met angst in het hart, de anderen met zelfvertrouwen en dit laatste is eerder het geval voor mijn partij.

Toch is er iets dat ons dwars zit. Wat de uitslag voor onze partij ook moge wezen, we kunnen er haast zeker van zijn dat er geen reden tot vreugde zal zijn, precies omdat de situatie van de Vlamingen in de Brusselse gemeenteraden en in de zes randgemeenten met faciliteiten er niet op zal verbeteren. Door de jarenlange lakse houding van de Vlaamse politici in de rand en ook op nationaal niveau valt er nog nauwelijks een verschil te merken tussen Brussel en de randgemeenten. In de gemeenteraden wordt nog wel Nederlands of wat daarvoor moet doorgaan gesproken, maar dat is zowat het enige wat van het Vlaamse karakter van deze gemeenten overblijft. In een aantal gemeenten is de Vlaamse vertegenwoordiging in de gemeenteraad zeer beperkt. Dat is zeker het geval in Linkebeek, Kraainem en Wezem-

beek-Oppem. In Sint-Genesius-Rode werd in 1988 de Vlaamse meerderheid gebroken. In Wemmei en in Drogenbos vormen zogenaamde tweetalige lijsten de meerderheid en vooral Wemmei is helemaal afgestemd op Brussel.

Gevreesd wordt dat de komende gemeenteraadsverkiezingen de situatie niet zullen verbeteren, wel integendeel. De Franstalige inwijking en die van Eurocraten duurt voort, terwijl de Vlaamse autochtone bevolking vergrijsd en de jonge Vlamingen uitwijken. De Vlaamse overheid kent de situatie trouwens. Met Vlabinvest wil ze daar tegenin gaan, maar dat zal natuurlijk niet volstaan om het tij te doen keren.

Ook in een aantal zogezegd Vlaamse gemeenten zal het aantal Franstalige gemeenteraadsleden stijgen. Ik denk meer bepaald aan de gemeenten Tervuren, Hoeilaart, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde, Dilbeek, Zaventem en Beersel die op het ogenblik al Franstalige gemeenteraadsleden tellen.

Het verfransingsproces verloopt vandaag misschien minder agressief dan vroeger, maar is daarom niet minder efficiënt. In vele gemeenten rond Brussel ontwikkelen de Franstaligen een eigen verenigingsleven. Er is een parallel circuit opgezet waarmee een aparte Franstalige gemeenschap in Vlaanderen wordt uitgebouwd. De Franstalige gemeenschap geeft in

Van Nieuwenhuysen

vele gevallen geen blijk van integratiewil, wel integendeel.

Het blad Carrefour fungeert als bindmiddel. Dit blad wordt geregeld op 105.000 exemplaren verdeeld in tientallen gemeenten rond Brussel. De verspreiding gebeurt via de post of via een privé-firma. Deze verspreiding kost heel wat geld. De plaatselijke verenigingen hebben daar zelf de middelen niet voor. Dat weet men bij het blad De Zes voor de inwoners van de zes randgemeenten maar al te goed. Voor Carrefour is er echter geen probleem. Al bijna ongeveer tien jaar wordt dit blad in verschillende gemeenten verspreid, blijkbaar zonder financiële problemen. Een paar jaar geleden werd voor de publikatie van Carrefour 2,8 miljoen frank uitgetrokken op de begroting van de Franse Gemeenschap.

Het januarinumnummer van het blad Carrefour doet nu weer een stap verder. Carrefour beperkt zich niet langer tot taalhulp aan Franstalige sukkelaars in hun sjieke villa's die nooit tijd hebben gehad om Nederlands te leren en tot lippendienst aan Franstalige lijsten in de Vlaamse gemeenten en de randgemeenten. Uit het januarinumnummer blijkt dat het blad zich actief wil bezighouden met de organisatie van Franstalige lijsten onder de naam Union. Dit is het geval in Meise, Asse en Machelen-Diegem. In het blad verschijnen oproepen om contact op te nemen met de vzw die het blad uitgeeft, en in Sint-Genesius-Rode is gevestigd. Carrefour mengt zich dus met de lokale politiek in Vlaams-Brabant.

Carrefour wordt via duistere wegen van allerlei mantelorganisaties en doorgeefluiken voor verenigen door de Franse Gemeenschap gefinancierd die aldus het territorialiteitsprincipe negeert. Ik vermeld er een paar : Adeps, Théâtre national, de Ligue des Families, Belsud, Franstalige onderwijsinstellingen in Brussel, la Maison de la Francité dat in 1988 door toenmalig minister Féaux werd

opgericht als informatiedienst voor de Franstaligen rond Brussel.

De Franse Gemeenschap schaamt zich overigens niet over het niet-respecteren van het territorialiteitsbeginsel. Onlangs nog startte ze een campagne tegen het territorialiteitsprincipe in de Vlaamse rand rond Brussel, wat in het Frans heet: "Préserver le caractère de Bruxelles et du Brabant contre le principe de la territorialité, faire de Bruxelles la capitale d'une région élargie". De mascotte van die actie is een aapje, "le marticot" genaamd. Dit aapje houdt de Brusselse lelie vast, sart de leeuw om hem te dwingen zijn positie te wijzigen.

Het principe dat de Vlaamse de creetgeving geldt voor alle personen en goederen die zich op Vlaams grondgebied bevinden en voor alle feiten die daar geschieden of er rechtsgevolgen teweegbrengen, wordt door Carrefour en door degenen die het blad in stand houden en subsidiëren aangevochten en verworpen.

Mijnheer de minister-president, in april vorig jaar hebt u naar aanleiding van een interpellatie van de heer Van Hauthem over gesprekken met de voorzitters van de verschillende regeringen van gewesten en gemeenschappen geantwoord dat u het territorialiteitsbeginsel aankeefde. Bij het herlezen van die interpellatie en het antwoord is het mij wel opgevallen dat u niet duidelijk eiste dat de aan de gang zijnde inmenging zou ophouden, nochtans bestond Carrefour toen al en was er ook al sprake van het Franstalige culturele centrum in Voeren.

Mijnheer de minister-president, welke stappen hebt u tot nog toe gedaan om een einde te maken aan de subsidiëring van Carrefour door de Franse Gemeenschap en wat zijn daar desgevallend de resultaten van ?

Blijft u, net als in april, het respect voor de principes van de territoriali-

teit en van de niet-inmenging in elkaars aangelegenheden als voorwaarde stellen ?

Hoe denkt u dat respect af te dwingen ?

Meent u niet dat het jongste initiatief van Carrefour om zich actief met de gemeenteraadsverkiezingen in Vlaanderen te bemoeien nieuwe stappen van uwentwege rechtvaardigt ?

Zo ja, dewelke ?

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil mij als inwoner van het arrondissement Halle-Vilvoorde aansluiten bij deze interpellatie. Ook ik erger mij steeds bij het zien van dit blad. Ik wil mijn levensgenoten het recht niet ontzeggen om privé-initiatieven te nemen in de taal die zij daarvoor verkiezen, in dit land is iedereen vrij om te schrijven wat hij wil, in de taal die hij verkiest, maar, dat dergelijke literatuur kan rekenen op de steun van een andere taalgemeenschap in dit federale land geeft werkelijk aanstoot.

Bij de discussies die aan de totstandkoming van het Sint-Michielsakkoord voorafgingen, werden wij vanop de Franstalige banken voortdurend bestookt met termen als federale loyauteit. Vandaag is deze loyauteit ver zoek. Ik kan alleen met een zekere weerzin neerkijken op de toon die wordt aangeslagen. Mocht dit initiatief zich beperken tot het plaatselijke verenigingsleven en sommige privékringen, dan zou ik ter zake geen opmerkingen maken, maar hiervoor worden budgettaire middelen vrijgemaakt door de Franse Gemeenschap.

Mijnheer de minister-president, ik durf te veronderstellen dat uw antwoord in dezelfde richting gaat.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is juist dat het gewraakte blad door de vzw Carrefour wordt uitgegeven en sinds 1984 op 105.000 exemplaren huis aan huis wordt besteld in de periferie. Reeds vele jaren, minstens sinds 1987, staat op de uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap een krediet ingeschreven dat bestemd is voor de vzw Carrefour, centre de rayonnement de la culture française. Dit krediet belooft 6,6 miljoen frank voor 1994 en beliep ooit 22,6 miljoen frank in 1991. In dat jaar was deze som ook bestemd voor de subsidiëring van het Franse culturele centrum in Sint-Genesius-Rode.

De vzw Carrefour heeft haar maatschappelijke zetel in Brussel-hoofdstad en maakt gelden over aan Franstalige verenigingen voor Franstalige culturele activiteiten.

In dit verband verwijst ik naar een verklaring van de heer Anselme in de Franse Gemeenschapsraad op 26 januari jongstleden. Op dezelfde begroting voor 1994 staat eveneens een bedrag van 3,5 miljoen frank ingeschreven voor de vzw Association Intercommunale Culturelle de Bruxelles zodat de Franse Gemeenschap volgens de begrotingsgegevens in totaal 10,1 miljoen frank steun aan de Franstalige verenigingen in de gemeenten met een bijzonder taaistatuut verleent.

Het is duidelijk de bedoeling van het blad Carrefour om de positie van de Franstaligen in de Brusselse rand te versterken. Ik deel dus ten volle de bezorgdheid ter zake van de heren Van Nieuwenhuysen en Dielens.

Sommige dingen kunnen door de beugel, maar de teneur en aanpak van Carrefour — ik heb nog een oud nummer bij me — werken echt storend. Formeel is de redactie onafhankelijk en is er geen rechtstreekse band met de Franse Gemeenschaps-

regering. Dat is precies de moeilijkheid.

De oproep van Carrefour om Franstalige lijsten voor te stellen in Vlaams-Brabantse gemeenten is niet nieuw. Dit gebeurde reeds in de uitgaven van april en augustus 1993, en tevens bij de vorige verkiezingen.

De Vlaamse regering bestrijdt uiteraard dergelijke 'gemeenschapsgrensoverschrijdende' initiatieven van de Franse Gemeenschap met alle mogelijke politieke middelen. Toch wil ik onmiddellijk opmerken dat onze voorgangers reeds in 1991 opdracht gaven aan de juridische dienst van de Vlaamse Gemeenschap om alles na te gaan wat zou kunnen wijzen op schendingen van het territorialiteitsbeginsel en de regel van de niet-inmenging, om deze schendingen te signaleren en advies uit te brengen over mogelijke juridische acties.

Er werden overigens ook nog andere adviezen gevraagd.

Het is beter om de zaken klaar voor te stellen : op juridisch vlak is er geen efficiënt verweer mogelijk tegen het systeem van onrechtstreekse subsidiëring via het kanaal van de vzw's. Wij hebben te maken met het optreden van een privé-vereniging dat op geen enkele overheidsnorm is gesteund, zodat geen nietigverklaring kan worden gevraagd door het Arbitragehof of door een ander rechtscollege.

Ook preventief kan door geen enkel rechtscollege ter zake worden opgetreden.

Wij kunnen natuurlijk wel optreden als de Franse Gemeenschap rechtsregels uitvaardigt met overschrijding van haar territoriale bevoegdheid. De Vlaamse regering heeft beroep aangetekend bij de Raad van State en de nietigverklaring gevraagd van een besluit van de Franse Gemeenschapsregering waardoor het werkingsgebied van een aantal subregionale diensten van het Franstalig instituut voor de permanente vorming van de Middenstand en de KMO's

werd uitgebreid tot sommige taalgrensgemeenten in het Nederlandse taalgebied.

Wij laten geen enkele gelegenheid voorbijgaan om in rechte te reageren, als dit mogelijk is. Uiteraard wil ik uitdrukkelijk benadrukken dat ook politiek werd gereageerd tegen dit fenomeen, dat ik als taalexpansionisme zou willen bestempelen.

In principe kan niet alleen de Vlaamse regering, maar ook de Vlaamse Raad wegens belangenconflict in beroep gaan, telkens wanneer in de ontwerp-begroting van de Franse Gemeenschap kredieten staan ingeschreven bestemd voor de Franstaligen in Vlaanderen. De ervaring leert echter dat de Franse Gemeenschap zich weinig stoort aan beroepen wegens belangenconflict. Dergelijke procedures hebben veeleer een averechts effect. We moeten ons, mijns inziens, op sommige punten geen illusies maken, maar de voorzichtigheid en de redelijkheid aan de dag leggen die de onze zijn. Op dit eigenste moment, mardi 22 février a 14.30 a lieu un exposé de Mme Onkelinx, ministre-présidente de la Communauté Française relatif aux actions de la Communauté Française au bénéfice des francophones de la périphérie Bruxelloise et des Fournons : discussion générale. In alle orde-entelijkheid en rust kom ik tot de vaststelling dat de benaderingswijze waarvan beide gemeenschappen zouden afstappen — dat had ik althans gehoopt — aan gene zijde nog steeds gangbaar is.

Zoals in elke federale staat zullen ook in de toekomst nog conflicten ontstaan. Wel, zouden we er moeten kunnen van uitgaan dat elkeen op een volwassen wijze optreedt in zijn eigen gemeenschap en er zijn rechten tracht te vrijwaren zonder zich te bezondigen aan dergelijke vormen van 'expansionisme'.

We moeten realistisch zijn. Bepaalde rechtsbeslissingen kunnen worden aangevochten en de Vlaamse regering doet dat ook. Maar ik moet u in

Van den Brande

alle klaarheid zeggen dat er voor ons geen sprake kan zijn van een globaal akkoord met de Franse Gemeenschap wanneer dergelijke toestanden worden bestendigd.

Wij blijven absolute voorstanders van samenwerking op basis van goede afspraken en met inachtneming van de regels van goed nabuurschap.

Ik heb de samenwerking die we hebben opgebouwd met de Duitstalige Gemeenschap herbevestigd en versterkt. Ik wens ook met het Waalse Gewest tot samenwerking te komen en ik geloof dat daarvoor veel mogelijkheden bestaan. Eerlang zal ik nieuwe contacten hebben over dit onderwerp. Kennelijk zijn er nog steeds, zij het onrechtstreeks, taai-grensoverschrijdende initiatieven. Wij moeten de regels op dit vlak handhaven. Ik heb dit ook meege-deeld aan collega Onkelinx. Als gevolg van de vragen die ik een aantal maanden geleden stelde suggereerde zij een samenwerkingsakkoord. Ik heb uitdrukkelijk gesteld dat men dit principe in rechte en in feite moet respecteren.

Er is ook een positief gegeven. De splitsing van de provincie Brabant zal op termijn belangrijker zijn dan de meeste van dergelijke grensgeschillen. Ondanks het optreden van de Franse Gemeenschap zullen de Franstaligen ook op het vlak van dit bestuur meer en meer exclusief te maken krijgen met een Vlaams bestuur. Dit bestuur zal de faciliteiten-regeling zoals voorzien in de taalwet op bestuurszaken voor de gemeenten met bijzonder taaistatuut strikt maar correct toepassen. Als u vraagt naar de afweging van het tienpuntenprogramma en de consequenties van het Sint-Michielsakkoord, wil ik er uitdrukkelijk op wijzen dat er een gesplitste provincie Brabant is waardoor er ook in de rand rond Brussel op onder andere het gebied van de taaitoepassingen een bijkomend homogeen toezicht tot stand zal

komen. De Vlaamse Gemeenschap, de gemeenten en de provincie Vlaams-Brabant moeten bovendien ieder op hun eigen terrein de nodige initiatieven nemen om de positie van de Vlamingen in de rand via positieve acties te versterken. Het initiatief dat we hebben genomen inzake Vla-binvest moet samen met andere initiatieven leiden tot een voldoende positieve en offensieve bijdrage aan de verschillende Vlaamse beleidsinstaties. Dit is het standpunt van de Vlaamse Gemeenschap. Ik stel vast dat men het territorialiteitsbeginsel blijikbaar nog steeds niet wil respecteren. Wij moeten een offensieve strategie voeren en wij worden daarin gesteund door onderdelen van de hervorming van de instellingen, zoals bijvoorbeeld de splitsing van de provincie Brabant.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, ik herinner mij dat een groot aantal sprekers bij de totstandkoming van het Sint-Michielsakkoord beweerden dat de tien punten die wij de onderhandelaars hadden meegegeven allemaal verwezenlijkt werden. Ik heb de indruk dat dit wat punt 8 betreft, geen inmenging in eikaars bevoegdheden, niet juist is. U hoopt dat een grotere homogeniteit van het toezicht op deze gemeenten de verfransing zal tegengaan. Het provinciaal niveau wordt meer homogeen maar de gewestelijke en gemeentelijke niveaus waren dat al. Dit heeft echter niet kunnen beletten dat er een toenemende verfransing optreedt in heel wat van die gemeenten. Het gaat trouwens niet om een plaatselijk akkevietje waarover zich alleen wat Vlaamse fanatici druk maken, het is een van de talrijke voorbeelden die aantonen dat de pacificatie een illusie is. Ik denk hierbij niet alleen aan Carrefour of aan het cultureel centrum in Voeren, maar onder andere ook aan de recente kandidatuur van Happart voor de Europese verkiezingen, het amnestiedossier en

het dossier Van Hool dat ongetwijfeld deze week nog aan de agenda zal staan. Het gaat er om of wij de homogeniteit van Vlaanderen verder willen laten aantasten door de officiële Franse Gemeenschap. U antwoordt hier neen op, wat mij verheugt. Verder zegt u echter dat wij hier weinig aan kunnen doen, tenzij dan geen akkoord over samenwerking sluiten. Ik vermoed dat u hierbij op een globaal akkoord doelt. Wij hebben deze week een document ontvangen waarin een samenwerkingsakkoord op het vlak van de bio-ethiek vermeld wordt. Dit blijkt dan wel mogelijk te zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, dit is een akkoord gesloten door de drie gemeenschappen. Met een samenwerkingsakkoord van goed nabuurschap bedoel ik een globale benadering. Op een aantal belangrijke domeinen, zoals bijvoorbeeld de bio-ethiek, kunnen we volgens mij rustig akkoorden sluiten.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

— *Het incident wordt gesloten om 14.42 uur.*

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het voorgestelde talenregime van het Modellenbureau van de Europese Unie

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het voorgestelde talenregime van het Modellenbureau van de Europese Unie.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de Vlaamse Raad, de Nederlandse Tweede Kamer en het Belgische Parlement hebben onlangs in resoluties hun zorg en bekommernis uitgedrukt omtrent de positie van het Nederlands in de Europese Unie. De Europese Unie, die startte bij de Benelux, Duitsland, Frankrijk en Italië, maakte in zijn stichtingsakte en in de verordeningen geen enkel onderscheid tussen de talen. De toenmalige officiële talen Frans, Duits, Italiaans en Nederlands waren tegelijkertijd zowel officiële talen als werktalen. Men ging niet uit van een appreciatie van de kwantiteit van het taalgebruik. Men ging uit van de redenering dat het op te bouwen politieke vaderland Europa geen dominantie mocht kennen en dat het de verscheidenheid en diversiteit hoogst moest waarderen en in de strikte termen vorm geven. Het is bij het Merkenbureau en bij de discussies over het taalgebruik in het Merkenbureau dat voor de eerste maal een selectie onder de Europese talen van de Unie werd doorgevoerd. Men vertrok van het Engels. Men haalde er om begrijpelijke motieven het Frans en het Duits bij en men haalde er daarna, om andere begrijpelijke motieven, het Italiaans en het Spaans bij.

Het Nederlandse Tweede Kamerlid, de heer Dankert, maakte ons alert tegenover deze situatie. De politieke houding van de parlementen in de lage landen was duidelijk. Dit was ontoelaatbaar. De Belgische rege-

ring, bij monde van de heer Dehaene, heeft zich geëngageerd om de gelijkwaardigheid van het Nederlands als werktaal overal te bepleiten en doorgang te doen vinden. Toch stellen wij vast dat de verordening omtrent het Merkenbureau ongewijzigd is gebleven.

Ondanks het feit dat ook de Kamer een resolutie heeft goedgekeurd waarbij ook de collega's Franstaligen hun steun hebben verleend aan het principe van de gelijkwaardigheid van de talen, is er de Europese verordening gekomen waarbij het Nederlands in het Merkenbureau niet als werktaal is aangehouden. Wat dat betreft, heb ik een aantal vragen.

De zorg voor de taal, in zijn cultureel aspect en in zijn gebruiksaspect, is onze bevoegdheid. Kan het eigenlijk wel dat aan dit taalgegeven, en dus ook aan deze bevoegdheid, wordt getornd door de federale regering of door akkoorden die de federale regering sluit met Europese instanties ?

Wij hebben volgens de nieuwe Grondwet internationale bevoegdheid. Het operationeel internationaal verdragsrecht geldt voor alle terreinen die de onze zijn. Beslissingen in dat verband kunnen niet meer worden genomen door de federale regering en a fortiori zeker niet eenzijdig.

Ik stel vast dat in dit terrein de federale regering beraadslaagd en onderhandeld heeft en toezeggingen heeft gedaan zonder de Vlaamse regering en het Vlaams parlement in te lichten of te betrekken. Volgens de ons door de Grondwet gegeven bevoegdheden zouden wij hieraan nochtans onze goedkeuring moeten hechten. Dit is niet gebeurd. Er is dus inzake de procedure tussen de federale regering en de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad een fout gebeurd.

Ten tweede, het voorval met het Merkenbureau is geen eenmalig gegeven waaruit lessen worden getrokken. Denk maar aan het Modellen-

bureau. Voor de goede verstaander : het gaat niet over pin-ups en mooie meisjes en jongens, maar over modellen zoals bijvoorbeeld Coca-Colaflesjes.

Ook in het ontwerp dat de Europese Commissie moet maken voor het Modellenbureau, en dat te vergelijken is met een wetsontwerp — om het in ons taalgebruik te zeggen — wordt vastgelegd dat, naar analogie met het Merkenbureau, het Nederlands niet mede een werktaal zou zijn, maar dat dezelfde werktalen zouden worden gebruikt als in het Merkenbureau.

De sluipende besluitvorming zet zich wat dat betreft door naar het Modellenbureau. Men deelt ons mede dat alles wat ongeveer in hetzelfde werktalrein ligt, met dezelfde kwalificaties zou gebeuren. Dit is dus flagrant in tegenstrijd met de resoluties van de Vlaamse Raad en van de Kamer.

Mijn vragen zijn de volgende.

Welke strategie heeft de Vlaamse regering daartegenover ? Zijn er mogelijkheden om ons te baseren op de nieuwe Grondwet ten einde besluitvorming op federaal vlak aan te vechten en zelfs als niet-bestaande te beschouwen ?

Ik ben geen jurist, maar ik vraag me af of er wel een akkoord kan zijn wanneer een van de principiële grondvereisten, namelijk de verdeling van bevoegdheidsterreinen tussen de federale overheid en de deelstaten en de ordening van hun samenwerking, niet wordt gerespecteerd en een van de partners alleen een beslissing neemt of een akkoord sluit.

Mijns inziens is dit het geval geweest bij de onderhandelingen over de talen. Ik vraag me af welke verweermiddelen wij hebben. U weet dat mijn politieke fractie in dit verband naar de Raad van State is gegaan, daarom wens ik hierop nu niet dieper in te gaan.

Van Grembergen

De vraag is wat de Vlaamse regering doet om dit principieel belangrijk dossier in gunstige banen te leiden zodanig dat wij niet voor een voldongen feit of voor een verloren gevecht worden geplaatst.

Mijnheer de Voorzitter, dit is in essentie de reden van mijn uiteenzetting.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, in het kader van deze interpellatie wens ik bondig het woord nemen om mij in algemene zin aan te sluiten bij de opmerkingen van de heer Van Grembergen en om een vraag naar voren te brengen die we, vrees ik, aan onszelf moeten stellen, en niet alleen aan de voorzitter van de Vlaamse regering.

Ik verwijs naar artikel 92quater van de bijzondere wet : "Vanaf hun doorzending aan de Raad van de Europese Gemeenschap worden de voorstellen van verordening en richtlijnen en, in voorkomend geval, van de andere normatieve rechtshandelingen van de Commissie van de Europese Gemeenschap overgezonden aan de Kamers en de Raden, elk wat hen betreft." Ik lees verder : "De Raden kunnen een advies over deze voorstellen aan hun regering geven." Dit houdt in dat wij slechts een taak hebben in de mate dat we daartoe worden uitgenodigd.

Ik neem aan dat ook de materie die ons nu bezighoudt onder deze reglementering valt. Als dit niet juist is, dan zal men mij dat wel meedelen. Ik meen echter dat deze reglementering voor de Belgische lidstaat, en dus voor de Vlaamse Gemeenschap, betekenis heeft en dat men dus van ons advies verwacht in de mate dat ons om advies wordt gevraagd.

Ik herhaal dat ik deze vraag in feite niet richt tot de voorzitter van de Vlaamse regering maar tot onszelf.

Krijgen we dergelijk verzoek om advies ?

Misschien moeten we onze commissie wel omvormen tot een commissie voor Europese Zaken als we dergelijke problemen moeten behandelen en als we om advies worden gevraagd.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren, bondig, mijn opmerkingen. U merkt dat zij in de lijn liggen van deze interpellatie.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, op 3 december 1993 legde de Europese Commissie een ontwerp van verordening betreffende gemeenschapsmodellen voor aan de Raad. Hiermee beoogt de Europese Commissie een in elke lidstaat rechtstreeks toepasselijk communautair modellenrecht tot stand te brengen met de oprichting van een Europees bevoegde instantie.

Hierdoor zal het mogelijk worden om door middel van één aanvraag bij een gemeenschappelijk Modellenbureau volgens één procedure, één recht op een model te verkrijgen dat in alle lidstaten geldig is. Dit is een logisch gevolg van de totstandkoming van de Europese Unie.

Artikel 123 van de vermelde ontwerp-verordening betreffende gemeenschapsmodellen bevat inderdaad een verwijzing naar de officiële en proceduretaal van het Merkenbureau waaruit blijkt dat de regeling voor het Merkenbureau ook zou gelden voor het Modellenbureau. Dit is uiteraard onaanvaardbaar voor Vlaanderen, voor de Vlaamse regering en voor de Vlaamse Raad die overigens al in verschillende resoluties heeft aangedrongen op de erkenning van het Nederlands in de instellingen van de Europese Unie.

Ik wijs er wel op dat het hier een ontwerp van verordening betreft. Dit ontwerp moet nog voor advies voor-

gelegd worden aan de bevoegde werkgroep Intellectuele Eigendom van de Raad en aan het Europees Parlement.

Een eerste bespreking in deze werkgroep is gepland voor 22 en 23 maart 1994. Voorafgaandelijk zal ik de federale ministers van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken vragen dat hun vertegenwoordigers in de werkgroep het standpunt innemen dat de gelijkwaardige behandeling van het Nederlands in het toekomstige Modellenbureau moet worden verzekerd.

De bespreking in de bevoegde commissie van het Europees Parlement vindt later in het voorjaar plaats, wat betekent dat de behandeling in plenaire vergadering omwille van de Europese verkiezingen ten vroegste in het najaar 1994 kan plaatsvinden.

Slechts nadat het Europees Parlement zijn advies heeft uitgebracht, zal de verordening betreffende de gemeenschapsmodellen ter sprake komen op de Europese Raad Algemene Zaken.

Het Belgische standpunt op de Raad zal gewoontegetrouw voorbereid worden door een Europese coördinatievergadering op het ministerie van Buitenlandse Zaken, waarop zowel de federale ministeries als de gemeenschappen en gewesten vertegenwoordigd zijn. Op deze Europese coördinatievergadering zullen de vertegenwoordigers van Vlaanderen inzake het talenregime hetzelfde standpunt verdedigen als voor het Europese Merkenbureau. Er moet wel worden aangestipt dat voor het Europese Merkenbureau door de opeenvolgende beslissingen van de Raad Algemene Zaken uiteindelijk de voorbereidende coördinatie niet heeft meegebracht dat er een Belgisch standpunt werd ingenomen bij gebreke aan overeenstemming tussen de verschillende leden van de Europese coördinatievergadering op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Van den Brande

Het spreekt vanzelf dat wij ook voor het Modellenbureau de gelijkwaardigheid van het Nederlands in rechte en in feiten zullen bepleiten zoals gesteld in de verschillende resoluties goedgekeurd door de Vlaamse Raad.

Ik heb dit standpunt verdedigd op de vergaderingen van het Overlegcomité van december 1993 en januari en februari 1994, maar er is nog geen definitief standpunt ingenomen. De federale regering en met name de federale premier onderkennen niet alleen het probleem, maar zijn ook bereid naar een oplossing te zoeken, ook voor het Merkenbureau. De oplossing kan uit verschillende richtingen komen.

Vanuit de discussie over het Modellenbureau die gebaseerd zou zijn op de resoluties goedgekeurd in de Vlaamse Raad, zou een fusie tussen Merkenbureau en Modellenbureau kunnen worden overwogen en afgedwongen. Dat is een mogelijkheid.

Een andere mogelijkheid wordt geboden door de toetreding van nieuwe lidstaten op 1 januari 1995, als alles verloopt volgens plan. Als nieuwe staten tot de Unie toetreden zal het talenprobleem opnieuw rijzen.

Wat de onmiddellijke toekomst betreft, kan ik u zeggen dat wij erop staan dat dit probleem aan de orde blijft in het Overlegcomité. Het Belgisch standpunt dat later zal worden ingenomen zal hoe dan ook conform onze opvatting en de resoluties van de Vlaamse Raad moeten zijn. Ik hoop dat de federale regering zich zal inzetten voor deze zaak en een oplossing zal zoeken in een van de richtingen die ik heb aangegeven.

Wat het Merkenbureau betreft, zou ik nog het volgende willen zeggen. Wij zouden nog kunnen hebben aanvaard dat voor één taal werd gekozen zoals oorspronkelijk werd voorgesteld. Ik zeg niet dat dit een goede oplossing zou zijn geweest, maar daar waren argumenten voor te vin-

den. Zodra echter gekozen werd voor verschillende talen, vonden wij dat het Nederlands erbij moest horen.

Wij blijven bij dit standpunt en hopen dat dit antwoord duidelijk mag hebben gemaakt welke dynamiek er achter ons standpunt schuilt : wat wij wensen moet ook "worden".

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik weet dat de Vlaamse regering zich ertoe geëngageerd heeft de positie van het Nederlandse binnen de Europese Unie te verdedigen. Wij staan uiteraard achter dit standpunt, maar voor een belangrijk probleem — en ook de heer Suykerbuyk heeft daarop gewezen — heeft de minister-president geen antwoord gegeven, misschien omdat het antwoord nog niet gekend kan zijn.

Voor het Merkenbureau is er een verordening. Het Modellenbureau maakt het voorwerp uit van een ontwerp van verordening. Volgens ons behoort het tot onze bevoegdheid te beslissen over het taalgebruik binnen deze bureaus. Als dit inderdaad het geval is, dan rijst de vraag op welk moment een ontwerp van verordening aan ons moet worden voorgelegd. Met andere woorden, wanneer moet de federale regering het ontwerp voorleggen aan de Vlaamse regering en wanneer moet deze het voorleggen aan de Vlaamse Raad.

Toen bij de grondwetsherziening onderhandeld werd over de internationale bevoegdheid van de gemeenschappen, is er steeds gesproken over loyaliteit. De deelstaten mochten geen initiatieven nemen die in tegenspraak zouden zijn met de door het staatshoofd gevoerde internationale politiek. De Vlaamse Gemeenschap kon geen ander standpunt innemen inzake Zuid-Afrika of China dan de federale overheid. Omge-

keerd kon de federale regering ook geen beleid voeren dat in tegenstelling stond tot de inzichten en de beslissingen van de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad. Er moest ter zake hoe dan ook overleg plaatsvinden.

Bij een verordening bestaat reeds een regeling. Moet de Gemeenschap daarover dan nog een uitspraak doen ? Moet er overleg plaatsvinden in de ontwerpfasen ? Ik denk dat de Belgische regering haar goedkeuring niet kan geven zonder met ons standpunt rekening te houden. De raadpleging moet dus op voorhand gebeuren.

Mijnheer de voorzitter, dit is een belangrijke principiële vraag, aangezien wij op onze rechten staan als Vlaams Parlement. Ik geef toe dat de vraag te berde kwam naar aanleiding van de talendiscussie. Als de federale regering meent dat ze in alle dergelijke zaken op dezelfde wijze zou kunnen handelen, dan vraag ik me wel af in welke richting het overleg evolueert. Zo'n evolutie zou niet stroken met de geest van de bijzondere wet, noch met de geest van de Grondwet.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik zou toch willen dat deze discussie ook met de federale regering wordt gevoerd. De eerste minister heeft wijselijk zijn antwoord op mijn vraag ter zake in beraad gehouden tot uitsluitel wordt bekomen in een zaak die bij de Raad van State aanhangig werd gemaakt.

Ik vraag me ook af of de Vlaamse regering dezelfde 'prudencia' aan de dag moet leggen of eerder haar eigen mogelijkheden agressief dient te vertolken zoals mevrouw Demeester gisteren deed in een ander dossier.

Collega Hancké, u weet welk dossier ik bedoel. Ik weet niet of de vraag gefundeerd was of niet, maar de redenering die elke uitholling van onze grondwettelijke rechten op een linkse of slinkse wijze kordaat weigert, kunnen we steunen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, de 'prudencia' kenmerkt ook onze benadering. Onze aanpak is niet agressief, maar wel assertief. Agressiviteit leidt tot toestanden die niet met ons pacifistisch ideaal verenigbaar zijn.

Collega Suykerbuyk, u hebt verwezen naar artikel 92. Ik wijs er evenwel op dat er nog een afspraakregeling moet komen over de toepassing ervan door de gemeenschaps- en de federale overheden. Waarschijnlijk zal dit punt op één van de volgende interministeriële conferenties voor de Buitenlandse Zaken worden besproken.

Collega Van Grembergen, we zullen dit probleem bespreken met de federale regering. De federale loyauté gebiedt ons deze punten niet uit de weg te gaan. Na de recente staats hervorming treden wij in een fase van "staatsvorming", waarbij de discussies tussen de deelstaten en het federale niveau, naar mijn aanvoelen, veel frequenter zullen zijn dan de discussies tussen de deelstaten. Dat is eigen aan een normale federale evolutie. Het voorbeeld van de Bondsrepubliek spreekt voor zich. Voor sommigen worden alle kegels hierdoor omver geworpen, maar dit is een normale confrontatie die uitmond in een gesprek tussen de respectieve overheden.

In de Vlaamse regering zal ik dit probleem uitdrukkelijk ter sprake brengen, zodat ik daarover officiële gesprekken kan voeren met de fede-

rale premier. Deze zaak moet worden geklaard en er moet een werkzame oplossing uit de bus komen.

Mijnheer Suykerbuyk, uw vraag betrof de eigen actiemogelijkheden van de Raad op het vlak van de samenwerkingsakkoorden tussen de federale en de deelstaatregeringen. Een en ander moet nog worden uitgewerkt.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de minister-president, wij moeten toch onderzoeken of artikel 92 quater niet onmiddellijk kan worden toegepast. U neemt toch ook de term samenwerkingsakkoord in de mond.

Minister-president L. Van den Brande : Ik weet dat sommigen in Europees verband erover denken om dat eventueel te doen. Bij een dergelijke samenbrenging of fusie zal het probleem hoe dan ook rijzen wanneer een regeling wordt uitgewerkt voor het toekomstige Modellenbureau.

De heer E. Van Vaerenbergh : De derde suggestie is nog eenvoudiger. In de nieuwe tekst voor het Modellenbureau wordt blijkbaar verwezen naar de taalregeling voor het Merkenbureau. Als de nieuwe wetgeving voor het Modellenbureau gewoonweg bepaalt welke taalwetgeving van toepassing is en de bestaande taalregeling voor het Modellenbureau opheft, dan is de zaak opgelost.

Dat is een techniek die wij zo dikwijls toepassen in het wetgevend werk.

Minister-president L. Van den Brande : In antwoord op een recente in-

terpellatie heeft de federale premier een aantal zaken gezegd, maar ook een aantal zaken voor zich gehouden.

Collega Van Grembergen, als ik niet verkeerd ben ingelicht, zou er ondanks de zaak die aanhangig is bij de Raad van State, toch een evolutie merkbaar zijn op het niveau van de Europese Unie. Voor de taalregeling van het bureau voor de Plantaeurige Gewassen heeft België uitdrukkelijk het standpunt ingenomen dat deze regeling de gelijkwaardigheid van alle talen moet respecteren. De inzichten van de federale regering zijn gegroeid. De regering was weliswaar niet van enig inzicht gespeend, maar de aanwezige inzichten zijn inmiddels verrijkt met de idee dat het probleem au sérieux moet worden genomen.

Mijn groot argument blijft dat men geen Europese integratie kan nastreven om terecht te komen in een Unie waar de regelgeving niet langer in de taal van de burgers van de Unie geschiedt. Met een dergelijke regelgeving zouden we de democratie minstens 50 jaar in de tijd terugplaatsen. Met dit principiële argument moeten we onze taalregeling verdedigen. Dit is de democratische legitimatie van ons gemeenschappelijk standpunt.

— *Het incident wordt gesloten om 15.15 u*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid